

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljeni pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2.50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 14 vin, za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin, in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Odgovor „Edinosti“ in dr. Gregorinu.

Naša trditev, da je zveza Gabršček-Gregorin-Faidutti prisilila ital. liberalce in dr. Gregorčiča do obstrukcije, in da je ta zveza (seveda v prvi vrsti slov. liberalci) hotela odtisniti našo delegacijo od vsakega vpliva na deželno upravo in deželno gospodarstvo, je sprava „zmerno“ „Edinost“ hudo iz ravnotežja. Ogorčena „Edinost“ imenuje to našo trditev „višek perfidnosti in politične nesramnosti“ in hlina pred javnostjo svoje „prepričanje“, da je v svojem odgovoru našo trditev pobila, da nam je očitane „viška perfidnosti in politične nesramnosti“ neizpodbitno dokazala, da nam je „sapo zaprla“... to „prepričanje“ — pravimo — fingira s tako drznostjo, da nas par dni potem že pozivlja, naj ji vendar odgovorimo, kakor bi hotela reči: Vi lažniki, Vi klevetniki, Vi obrekovalci! ali zdaj molčite, ali smo Vam zavezali enkrat jezik?!

Najprej pribijemo, da ni le ono „prepričanje“ „Edinosti“ nečedna hlimba, ampak da je tudi nje „ogorčenost“ grda hinavščina. Kje so že časi in dnevi, ko je „Edinost“ ono našo trditev čitala v „Gorici“, in ne le enkrat, ampak nešteto krat. Če bi bila naša trditev res „perfidnost in nesramnost“ in če bi bila „Edinost“ zaradi tega res ogorčena, bi bila dala odduška svoji ogorčenosti takrat, ko je prvokrat ali prvekrate čitala našo trditev, ali „Edinost“ je čitala in čitala in — molčala in hranila svojo ogorčenost za ugodni čas, ko ji ta ogorčenost tudi kaj „vrže“ in ta ugodni čas je nastopil tik pred volitvijo na Krasu, ko ni bilo več mogoče te konservirane ogorčenosti razkrinkati. In potem ima „Edinost“ drzno čelo trditi, da ni dr. Gregorin za izvolitev niti s prstom ganil!!

Da je bila obstrukcija izzvana po zvezi Gabršček-Gregorin-Faidutti in da bi je brez te zveze ne bilo, smo pred kratkim podrobneje pojasnili; govoriti nam je torej, kako je hotel liberalni „slov. klub“ (v njem lib. dr. Gregorin) odtisniti našo delegacijo od vpliva na deželno upravo in gospodarstvo. „Edinost“ pravi, da je imel Gregorinov klub 9 poslancev, Gregorčičev pa le 5, in da je torej prvemu tikalo mesto namestnika

deželnega glavarja, ne dr. Gregorčiču. Že, že, ako bi vlada smela meriti svojo pravičnost po želji dr. Gregorina in njegovih tovarišev. Želji dr. Gregorina (ki se prav prijetno greje na solncu kraškega oddelka tržaške (vlade če tudi je za čase minolih državnozbornskih volitev toli rohnel proti „vladnemu“ kandidatu dr. Laharnarju!) bi bila slavna vlada že ugodila, ako bi ne bile na laški strani razmere, ki tega niso dovolile. Pajerjev klub šteje več poslancev nego Faiduttijev, naravno, da je moral biti Pajer glavar, če tudi je to srčno želel biti dr. Faidutti in se je tudi zato (zraven drugih vzrokov) vezal s slovenskimi liberalci. Razen tega je Pajer že mnogoleten dež. glavar in vsled svoje visoke starosti najbrže zadnje dobo dež. poslanec. To so dejstva, ki so vlado vezala. Kakor hitro je pa moral biti liberalni Pajer glavar, je moral biti dr. Gregorčič njegov namestnik. Goriška je pač po ogromni večini protiliberalna, bilo je absolutno izključeno, da bi bila vzeta glavar in njegov namestnik iz liberalne stranke, ki je ne le v deželi, ampak tudi v zbornici v manjšini. Razen tega je govorilo za dr. Gregorčiča tudi dejstvo, da je bil on tudi že več let glavarjev namestnik. Da so tudi dr. Gregorin in tovariši uvaževali stališče vlade: da ne smeta biti glavar in namestnik oba liberalca ali klerikalca, kaže prizadevanje naših liberalcev, da bi dr. Pajer ne bil več glavar, ampak seveda dr. Faidutti, in vsled tega bi namestnikovo mesto kot zrelo jabolko padlo v naročje slov. liberalcem. Zato je pa višek nesramnosti na strani „Edinosti“, katere obvestitelj ravno navedene vlado vežeče obzire vedoma ignoruje ter spravlja dr. Gregorčiča imenovanje deželnega glavarja namestnikom v nasprotje z „vsakim parlamentarnim principom“, dočim je nasprotno res, da je ravno parlamentarni princip zahteval to imenovanje in ne morda kaka naklonjenost vlade za dr. Gregorčiča. In zopet je višek perfidnosti na strani obvestitelja „Edinosti“, ki laže, da „ni dal dr. Gregorčiču miru ne deželni ne centralni vladi toliko časa, dokler ni bil on imenovan namestnikom dež. glavarja“. Tega zlobno očitane moledovanja ni bilo dr. Gregorčiču enostavno niti treba, ali on pa tudi mož ni za tako nečimerno klečeplazenje. To je pokazal ravno pri oni priliki, ko ga „Edinost“ zlobno obre-

kuje. V programu intrigiranja, katerega je sestavila zveza „Slovenskega kluba“ s Faiduttijevci, je bila tudi točka, da se ima delati proti zopetnemu imenovanju dr. Pajerja deželnim glavarjem. V uveljavljanje te točke sta bila — tako smo mi informirani — dva člana „slovenskoklubove in Faiduttijeve zveze“ pri ministru na Dunaju z zahtevo, da mora biti imenovan dež. glavarjem klerikalac, ker je večina klerikalna. Kdo pa? je baje minister vprašal, in doprinesla sta intrigiranju veliko žrtvo in imenovala — čujte in strmite! — dr. Gregorčiča! In glejte! kdo je bil glavna zapreka, da ni bilo iz te moke kruha? Nikdo drugi nego — dr. Gregorčič. In temu dr. Gregorčiču očita „Edinost“, da ni dal miru, dokler ni bil imenovan glavarjevim namestnikom! Pufj!

In v očigled tem dejstvom zavija „Edinost“ svetohlinsko oči in stoče: „In tedanja (lib.) večina v slovenski deželno-zbornski delegaciji se je radi ljubega miru in v interesu delazmožnosti deželnega zbora udala tej krivici“... Ha, ha, u d a l a?! Da, da, u d a l a potem, ko je napela vse moči, da bi bil kdo imenovan iz nje srede, u d a l a, ko so ji vsi poskusi izpodleteli! Kaj ne, vzorna udanost!

Volilno šarlatanstvo.

A. Gabršček pošilja med slovenske veleposestnike oklic, s katerim jih grdo farba. Ko se bahato udari na prsa in jim pové, da je zmagal na Krasu in v trgih, se jim laska, da so izbran cvet ljudstva ter jim kaže pošast kolonskega vprašanja, katerega ne more zveza Pajer-Gregorčič rešiti; nasprotno, to je spravila le radi tega na dnevni red, da postanejo homatije v deželi še večje. Kako si on misli rešitev tega vprašanja, o tem modro molči.

Toda to so le prvi ostružki njegove farbarije, katerim sledijo — polena. Ponavlja jim žalostno „novico“, katero sta pogrela „Soča“ in „Edinost“ vže nešteto krat, namreč da je napravila navedena zveza 1.715.000 K primankljaja, za katerega ni kritja in bode moral on in njegovi pristaši nalagati 40—50 odstotne doklade. Vkljub temu je zatajila ta zveza pol milijona kron!

Vsekako misli Gabršček, da se postopa povsod tako kakor pri Mizarski zadruzi, ki je izkazovala leto za letom velike dobičke, a je letos prišla do popolnega poloma. Mož si najbrže misli tudi, da zveza Gregorčič-Pajer gospodari tako z deželnim premoženjem kakor on s „Südbahn-Hotelom“, ki je veliko narodno podjetje za Nemce. Od tega imajo Slovenci le čast, da krijejo ogromni deficit s slov. groši, dočim se notri mastijo Nemci na stroške Slovencev.

Zajahal je tudi znano obrabljeno kljuse o norišnici, kjer se je izdalo pol milijončka kronic za luksuz in kjer ni še nikdo pregledal računov, kam je šel poldrug milijon kron. Tu hoče on tako temeljito obračunati, ako ga bodo veleposestniki ubogali, kakor je obračunal z Mizarsko zadruzo in bode moral prej ali slej tudi obračunati s T. o. z.

Da bi se pokazal v vsem svojem sijaju, šel je tudi med proroke. Veleposestnikom riše vže naprej v proroškem duhu ogromne stroške za umobolne, ki bodo znašali 300.000 K več nego dosedaj. Pri tem je pa tolažljivo le to, da je tudi prorokoval in po možnosti pospeševal pogin „Krojaške zadruge“ in „Centralne posojilnice“, a sedaj morajo celo njegovi strankarski listi priznavati, da je „Krojaška zadruza“, cvetoče podjetje, a „C. p.“ denarni zavod, pred katerim ima celo on rešpekt dočim je potihnilo bahato bobnanje o narodnih „piruhih“ in liberalnih denarnih zavodih.

A pride še hujše: V svojem pamfletu na veleposestnike trdi, da je vlada izdelala načrte za uravnavo furlanskih voda, kar požre 10 milijonov kron. Dva do tri milijone bode morala prispevati dežela, a on bo to zabranil, čega bodo veleposestniki poslušali, in jih rešil pred to nesrečo, kakor je rešil neke solkanske mizarje in jedno ugledno slov. družino pred velikansko izgubo, ki jim je pretela pri Mizarski zadruzi.

Konečno je sklical za četrtek, dne 21. t. m., veleposestnike k „Jelenu“ na korajžo, kjer jim pové v obraz vse te lepe reči in še kaj več.

No, uverjeni smo, da bode temu šarlatanstvu kmalu konec, naj vže izpadejo volitve tako ali tako.

Dr. Z. — en:

Naša gledališka sezona.

(2. — 19. IV. 1910).

Poslušajte me: ne ravnajte slabo z igralci, ker oni so zrcalo in skrajšana kronika veka...

Shakespeare: Hamlet.

Kakor vsako leto, so gostovali v Gorici tudi letos člani ljub. dež. gledališča pod spretnim vodstvom g. Hinka Nučiča.

Na repertoiru so bile sledeče igrice: „Morala gospe Dulske“, drama; „Gdč. Josette — moja žena“, burka; „Ljubezeni bdi“, komedija; „Izgubljeni“, drama; „Črni madež“, šaloigra; „On in njegova sestra“, burleska; „Revolucijska svatba“, drama; Se-

gijski“, komedija; „Oče“, tragedija in „Pereant možje“, šaloigra. Režiser Hinko Nučič.

Opazili smo, da je vladalo letos veliko več zanimanja za slovensko Taliano, kakor prejšnja leta.

„Morala gospe Dulske“ so naznanjali beli lepaki na rdečih podlagah. —

Gledališka dvorana „Trgovskega Doma“ je bila polna nestrpnega občinstva.

„Morala g. Dulske“ je globoko zamišljena, rodbinska drama, polna efektov, zajeta iz realnega življenja, ki se šestokrat odigrava za blestečimi, nedolžnimi zidovi palače in vil. A učinkovala je nemoralno in zapustila veliko temno črto v mladih dijaških srcih!

Med igralci so se odlikovali posebno g. Nučič, kot lahkomišljen, krivo vzgojen sin ki na je imel vendar

naslovni ulogi, in gdč. Kandlerjeva, kot priprosta, nesrečna dekla!

Naše mnenje je, naj bi se ravnateljstvo prej informiralo o goriškem gledališkem občinstvu (ki obstoja največ iz srednješolskega dijaštva! Sic!) in potem šele vzelo tako igro na repertoar!

V nedeljo in ponedeljek (2. 4. IV.) sti se igrali burki „Gdč. Josette moja žena“ in „Ljubezeni bdi“, polni zdravega humorja in satire. V obeh je bilo l. dejanje dovršeno in videlo se je, da je pisatelj izlil vse svoje moči v l. akt. II. dejanje pa je bilo dolgočasno in prisiljeno v obeh in ravno tako naslednje. Le proti koncu je vsa stvar malo oživela. Ensemble je storil svojo dolžnost, posebno ga. Hličičeva in g. Nučič in g. Povhč.

V četrtek je šla italijanska drama „Izgnubljeni“ (R. Bracco-dr. Al. Gradnik) brez naš oter. Drama trni mnogo na

gana in brez prave zveze. Nerazumljivo je, da bi šla Paolina radi oblek in veselje od svojega ljubljence — slepca, ki jo je dvignil iz blata na višji duševni nivo in pri katerega Madonni je zadobila uteho srca in svojo srečo! Posamezni prizori pa so bili krasni.

G. Nučič (slepec Nunzio) je kakor zmeraj častno rešil svojo nalogo, istotako g. Bohuslav (Rovigliani) v osebi izsesanega polomljenega plemenitaša — mladega starca. Težka uloga, a hvaležna! Gdč. Winterova (Paolina) si je pridobila namah vse simpatije občinstva. Ponosna je lahko na oni večer. Hvala gre tudi Silviji Blanchard (gdč. Kandlerjevi) isto drugemu sodelujočemu osobju.

„Črni madež“. Smešni ponos nemškega aristokrata, ki misli, da se mu mora klanjati ves svet, a slednjič spozna, da ni tako in se vže zahteva

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo je poslanska zbornica dokončala prvo čitanje službene pragmatike.

V četrtek pa je pričela z drugim čitanjem posojilne predloge. Poročevalec posl. dr. Steinwender je podrobno pojasnil vzroke, zakaj se je posojilo od 182 na 220 milijonov povišalo. Svaril je pa, da bi se še nadaljevalo finančno gospodarstvo, ki obstoja v tem, da se izdatke povišuje in dela dolgove. Konečno je naglašal potrebo, da se reši davčna predloga ali vsaj provizorij, da bo možno v državnem gospodarstvu napraviti red. Grof Sternberg je polemiziral proti zadnjemu govoru finančnega ministra. Rekel je med drugim: Mi zahtevamo, da se ohranijo ustavne institucije; ako nam vlada teh ne da, potem ni več sovražnica češkega naroda, marveč sovražnica monarhije. Nato je povzel besedo finančni minister. Finančni minister Billinski je polemiziral proti grofu Sternbergu, ki je rekel, da sekcijski načelnik Wimmer vsak večer telefonira na „Neue Freie Presse“ o dogodkih v finančnem ministerstvu in da predloži finančni minister vsako zakonsko predlogo 24 ur prej „N. Fr. P.“ v ocenitev. Minister je rekel, da on pri „N. Fr. P.“ ni dobro zapisan in da sploh ni v nikaki zvezi s tem listom.

Ko so govorili še nekateri drugi govorniki, je bila razprava prekinjena in zbornica nadaljevala je razpravo o Vukovičevem nujnem predlogu glede dalmatinskih železnic.

V včerajšnji seji je bilo na dnevnem redu drugo čitanje zakonskega načrta o državnem posojilu. Posojilo je bilo tudi v drugem čitanju vsprejeto. Predsednik poslanske zbornice dr. Pattai je hotel, da bi prišlo uže včeraj do tretjega čitanja in je zato napovedal vsled sklepa zbornice večerno sejo, ki je sledila le za nekaj minut po prvi seji, ki je trajala do 5. ure in 55 minut popoldne. Opozicija je temu odločno ugovarjala in hrup v zbornici je postal tako silen, da se je moral predsednik prepričati, da ne opravi ničesar včeraj s tretjim čitanjem in je zaradi tega zaključil sejo ter napovedal prihodnjo sejo za danes predpoludne ob 11. uri.

Italijanska pravna fakulteta.

V proračunskem odseku so zahtevali Lahi, naj predloga o laški pravni fakulteti pride takoj v razpravo in sicer se naj izloči iz proračunskega odseka ter izroči šolskemu odseku. Dr. Šusteršič se je po pravici uprl, češ, da se to ne sme zgoditi, ker bi bil za to potreben nov sklep zbornice.

Cesar pojde v Budimpešto.

Cesar se poda v Budimpešto koncem aprila ali začetkom maja.

Cesar ne pojde v Bosno.

Nasproti različnim poročilom listov poročajo od kompetentne strani, da ni o potovanju cesarja v Bosno in Hercegovino ničesar znano.

Dopolnilne saborske volitve na Hrvaškem.

Na dopolnih volitvah za sabor v volilnih okrajih Varaždinu, Gospiću, Bošnjacih so na temelju pakta z banom dr. Tomašičem z veliko večino zmagali kandidatje, ki jih je postavila hrvatsko-srbska koalicija. V Varaždinu je bil izvoljen vseučil. profesor dr. Rorauer, v Gospiću vseučil. prof. dr. Kriškovič, v Bošnjacih sekcijski načelnik dr. Milan Amruš.

Protikatoliški kurz v Italiji.

Novo ministerstvo Luzzati, ki se vzdržuje samo s pomočjo radikalcev, je začelo s protikatoliškim kurzom. To je za laške katoličane znamenje, da je zadnji čas, da se organizirajo.

Italijanska kraljeva dvojica poseti Petrograd.

„L'Eclair“ poroča iz Rima, da po-

posetom v Rusiji povrne kraljevska dvojica obisk v Racconigi.

Sklep trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

Iz dobro obveščenih političnih krogov se doznaje, da bodo pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko povoljno rešena do konca tega meseca.

Odprava potnega lista v prometu s Srbijo.

Ministerstvo za notranje stvari objavlja, da je srbsko ministerstvo za notranje stvari popolnoma odpravilo potni list za v Srbijo in iz Srbije.

Darovi.

Za „Šolski dom“

je došlo našemu upravništvu: Ahasver o priliki veselega dogodka v družini 15 kron.

Bog živi!

Domače in razne vesti.

Stara posem. — Dopolnilne volitve v deželni zbor goriški so končane z današnjo volitvijo v veleposestvu. Izid je bil v vseh volivnih razredih v veliko veselje naših „prijateljev“ za nas neugoden. V kmečkih občinah na Krasu, kakor v trgih in mestih, ni bilo za ljudsko stranko veliko pričakovati; v veleposestvu smo se pa nadejali boljšega izida. A tudi tukaj nam je bila usoda nemila.

Pa kaj usoda! sami smo krivi. Od volivcev, ki so se nam naznanjali kot pristaši, ostalo je 8 mož doma za pečjo, 4 so nam poslali pooblastila, katerih nismo mogli oddati, a 4 so zbežljali v nasprotni tabor ter pomnožili razliko za 8. Naravno je, da pri taki tari, 20 mož na 70 volivcev, na našo stran je težko zmagati.

Nasprotniki so bili marljivejši in srečnejši, četudi so se jim nekateri pristaši izneverili ter ostali doma. Tako imajo nasprotniki 60, 59, 58 glasov (Klančič, Franko, Rutar), med tem ko naši štejejo samo 52. 52 in 55 glasov (Bolko, Grča, Zucchiati). Oddanih glasovnic je bilo 113; med temi 1 prazna; naših 52, nasprotnih 60.

Vendar velja za nasprotnike stara pesem, da zmaga ni pravilna. V popravljenem imeniku veleposestnikov se nahajata med pristaši Gabrščekove stranke 2 volilca, ki sta mladoletna, 1 z nepravilno vpisanim imenom in 8 takih, ki so že glasovali v volilnem razredu kmečkih občin ali trgov in mest, tako da v deželnem zboru začne znova ples, da izvoljeni poslanci so v manjšini, neizvoljeni pa v večini glasov.

Vsak razumen čitatelj naj napravi na tej podlagi potrebne račune, pa naj izreče sam pri sebi sodbo o današnji volitvi. Mi pravimo na kratko, da današnja volitev z današnjim dnem — ni še končana. Po današnji volitvi smo tam, kjer smo bili pred 5 meseci.

Po krivdi dotičnega c. kr. uradnika je bila vipavska železnica zopet izpuščena iz volilnega imenika za slovensko goriško veleposestvo. „Soča“ in njena tržaška izdaja, Gregorinova „Edinost“, sta to nenatančnost volilnega imenika razlagale v svoji znani duhovitosti pod naslovom: Dr. Gregorčič je vrgel ven — samega sebe. Tržaška tetka je regljala: Na podlagi razsodbe državnega sodišča je odrčala iz volilne liste tudi ista vipavska železnica, v katere imenu je dr. Gregorčič špilal veleposestnika. Tako je dr. Gregorčič, ki se je toliko bahal kakor veleposestniški volilec, dokazal, da ravno on ni imel volilne pravice, in je srečno izključil vipavsko železnico in sebe od vsakega upliva in sodelovanja na volitvah slovenskega veleposestva na Goriškem. Kopal je jamo drugim, a je sam štrbunknil vanjo.

Med tem je bila vipavska železnica vsled volilne reklamacije v volilski imenik zopet sprejeta.

Ali bo zdaj imela „Edinost“ toliko poštenosti, da prekličje, kar je nakleptala na naslov dr. Gregorčiča? Menda ne! Mi vsaj ne pričakujemo tega, ker dobro poznamo lažljivo tržaško tetko.

„Edinost“ še ni odgovorila na naša dva poziva, dne 16. in 19. aprila t. l. Z enim smo zahtevali dokazov, ali so resnica ali laž besede, katere je objavila v sredo pred volitvijo na Krasu (volilni manever!) in ki se glase: „Doznali smo, da bi utegnili priti mi Slovenci letos (!) do večine v deželnem zboru (goriškem), ako bi se ne bile godile pri volitvah v trgovsko zbornico tudi naši poslanci „krščanske stranke“ precejšnji del na svoji vesti.“

Drugi naš poziv zahteva od „Edinosti“, naj dokaže, ali je res ali ne, da smo mi oziroma naša stranka „novodobni goriški Vihingi“, ali ne skrbi izključno naša stranka za slov. šolstvo v Gorici, dočim nas pravi novodobni goriški Vihingi, „Edinostini“ zavezniki pri delu zavirajo s tem, da pošiljajo „Šol. Domu“ odtegnene tisočake na Kranjsko; dalje naj dokaže, ali je res ali ne, kar smo pisali v 16. in 19. št. „Gorice“, koliko šolskih poslopij, šolskih razredov, učiteljev, učiteljic, učencev, učenk tvori slov. šolstvo v Gorici in koliko tisočakov stane na leto, kar vse je delo oziroma skrb le naše stranke.

Pozivljamo torej zopet „Edinost“: Na dan že enkrat z odgovoroma!! Ta naša poziva sta ji prvič došla, predno nas je začela ona pozivati, naj ji odgovorimo na znani njen odgovor iz predzadnjega dneva pred volitvijo na Krasu. Mi menimo, da imamo pač vso pravico zahtevati zopet in zopet teh odgovorov tembolj, ker smo mi začeli (danes tretjič) odgovarjati njenemu odgovoru. Vzlic temu je včeraj zopet ponatisnila pozive iz dne 15. t. m., da naj ji odgovorimo. To kaže, kakor da bi „Edinost“ nalašč hitela ponavljati svojega odgovora neresnice in obrekovanja, predno pridejo v našem začrtanem odgovoru na vrsto. Mi bi začeto odgovarjanje opravičeno lahko ustavili, dokler ne dobimo odgovorov na gorenja dva poziva. Za zdaj še ne naredimo tega, ker pričakujemo dan na dan, da se „Edinost“ odzove gorenjima pozivoma in vsem drugim, katere imamo še pripravljene. Hočemo torej videti. To pa povemo „Edinosti“, da izgleda nje pravicoljubje jako puhlo, ko piše: „odgovarjali bodemo le tedaj, ko se nam bo videlo prav in umestno“... aha! in umestno po „Edinosti“ najbrže je to, kar ji bo mogoče, in mogoče ji bo to, kar bo mogla dokazati, ker se pa laži in obrekovanja ne dajo dokazati, bo o njih molčala. Glejte no! Zdaj vemo, zakaj „Edinost“ že na gorenja prva poziva molči. Kaj bo pa še le, ko pridemo z novimi?! — Polemika postaja vedno bolj interesantna.

Novi dunajski župan. Pri petkovi volitvi novega dunajskega župana je bil županom izvoljen dr. Neumayer, ki je dobil 129 glasov. Zvolitev je bila vsprejeta z viharnim odobravanjem.

Vitrijol. „Goriška zveza“ nam poroča, da ima v zalogi modro galico, ki ima glasom preizkušnje c. k. kmetijsko-kemičnega preiskuševališča v Gorici 99-50 odst. kemično čistega bakrenega sulfata. Železnega vitrijola pa ima ta galica le 0-04 odst. Na podlagi tega je izreklo preiskuševališče, da je preiskani vzorec bakrenega vitrijola jako dober. Ker pa hodijo po Vipavskem in po Brdih različni ljudje okoli, ki bi radi kmete preslepili z manj vrednim blagom, češ, da ga dajo bolj po ceni, si je zveza priskrbela en vzorec vitrijola, katerega po Vipavskem ponuja nekdo iz gorenjega Krasa. Ta vzorec vsebuje glasom preiskave tukajšnjega preiskuševališča 97-26

kupujte modro galico in druge potrebščine le tam, kjer Vam v resnici mudijo in zagotovijo dobro blago!

„Mizarska zadruga“ Uradno se sedaj razglša konkurz „Mizarske zadruge“. Konkurzni komisar je višesodni svetnik grof Coronini, začasni upravnik konkurzne mase je dr. Franko. Volilni narok je 29. aprila 1910 ob 11. uri dopoldne na okrožni sodnji v Gorici. Zglasilni rok do 11. julija 1910. Narok za likvidovanje 12. julija 1910 dopoldne na isti sodnji.

Tako poroča uradni list. To priobčuje tudi današnja „Edinost“, ki je svoj čas obljubila, da bo o „Mizarski zadruzi“ obširno poročala. Morebiti je to tisto obljubljeni poročilo!?

Umrl je v Trstu dne 16. aprila t. l. Ivan Plesničar, c. kr. poštni uradnik, čepovanski rojak. — Oboljel je na pljučih v Opatiji, iskal je zdravja tu in tam, pomagalo ni nobeno zdravilo:

Takó gremó za drugim drug, nevtrudno orje božji plug...

Razglas. — Razpisuje se natečaj za 8 prostorov, ki jih je ustanovil vis. deželni zbor v spomin na pokojnega deželnega glavarja Nj. E. grofa Franca Coronini-ja in za nadaljnih 8 prostorov, ki jih je ustanovil visoki deželni zastop v proslavo 60letnega vladanja Njegovega Veličanstva Cesarja, — torej skupaj za 16 prostorov za brezplačno zdravljenje šestnajstero ubogih škrofuloznih ali rakitičnih dečkov oziroma deklic dežele v prvem avstrijskem morskem zdravilišču gradežkem tekom prihodnje dobe kopelji.

Prošnje, ki morajo biti opremljene z mnenjem občinske oblasti, s spričevalom o cepljenju koz in z dokazilom, da so prosilci pristojni v kako občino Goriške in Gradiške, kakor tudi z ubožnim in zdravniškim spričevalom glede bolezni prosilcev se imajo vložiti pri deželnem odboru do 15. maja t. m.

Nadalje se morajo opremiti prošnje s potrdilom c. kr. okrajnega zdravnika, da prosilci niso nalezljivo bolni in da v hiši, kjer stanujejo, ni sedaj in tudi v zadnjih štirih tednih ni bilo sličnih bolezni.

Razpis natečaja. — Pri deželnem odboru se oddajo nekatera mesta knjigovodstvenih in pisarniških vajencev.

Prosilci za označena mesta imajo dokazati, da posedujejo kvalifikacije, ki jih za slična mesta zahteva pravilnik za deželni odbor in statut za osobje deželnih uradov.

Prošnje opremljene z dokazili o avstrijskem državljanstvu, o dobrem nravnem vedenju, o dovršenih študijah in o poznanju deželnih jezikov se imajo vložiti pri deželnem odboru do 15. maja 1910.

Nadaljna pojasnila glede razpisanih mest, posebno glede plač, povišanja in zahtevanih kvalifikacij, podajajo se pri uradih deželnega odbora ob uradnih urah.

Prošnje, ki so bile vložene pri deželnem odboru vsled natečaja z dne 23. aprila 1907 št. 4128/07 veljajo tudi za sedaj razpisana mesta.

Grozna nesreča. — V sredo popoldne okoli 3 in pol ure se je dogodila na Placuti grozna nesreča, ki je zahtevala eno človeško žrtev. Tam popravljajo namreč že dlje časa mestne kanale. Pri tem delu je bilo zaposlenih včeraj 7 delavcev. Kanal, v katerem so delali, je bil kake tri metre globok. Ker niso bile kanalovalne stene zadostno ali pa celo nič podprte, se je hkratu vsul v kanal ves material, ki je bil nakopičen na levi strani istega, obstoječ iz kamenja in iz zemlje. Šest delavcev se je pravočasno a z veliko težavo rešilo, sedmega pa je material zasul skoro do glave in ga tako zmečkal, da je že v malo trenutkih izdahnil svojo dušo. Bil je to 29-letni samski Angelj Bressan iz Ločnika. Predno so truplo nesrečneza izkopali, trajalo je več ur. Da se je zbralo na licu nesreče mnogo ljudi, umevno je samo ob sebi. Prišli so tje tudi voditelj okrajnega glavarstva dvorni svetnik grof Attems, župan

čeno nadzorstvo dela. Vsi ti gospodje pa naj bi bili prišli raje pred nesrečo na lice mesta in tam naj bi se bili pravočasno prepričali, ali se omenjeno delo dovolj previdno vrši. Po toči zvoniti ne pomaga nič.

Ali ni dovolj izpamtila poklicnih činiteljev nesreča, ki se je pred par leti dogodila v ulici Ponte nuovo, kjer je neprevidnost nadzornikov dela zahtevala pet človeških žrtev.

K nesreči na Placuti. Ponesrečena Angelja Bressana so prenesli na goriško pokopališče, od koder se je vršil pogreb danes popoldne ob 3. uri na domače pokopališče v Ločnik.

Vojaški koncerti. Vojaška godba pešpolka št. 47. v Gorici bo koncertirala vsako sredo v mestnem vrtu med 6. uro 30 minut in med 7. uro 30 minut. Koncerti se začno z mesecem majem.

Vojaški nabori so se vršili v Gorici za okolico celi minoli teden. Fantje so prihajali v mesto prepevajoč večinoma na okinčanih vozovih. Aretiranih zaradi razgrajanja je bilo le par. Iz celega sodnega okraja goriške okolice je bilo potrjenih 318 mladeničev.

Vozni red južne železnice za dobo od 1. maja do 1. oktobra na progi Trst-Kormin je izdan. Izprememb je jako malo. S 1. majem bo začel voziti iz Trsta v Kormin zabavni vlak, ki bo odhajal iz Trsta vsako nedeljo in praznik ob 2:45 pop. in bo prihajal v Gorico ob 4:23, v Kormin pa ob 4:53. Iz Kormina bo odhajal ob 9:27, iz Gorice ob 10:8, v Trst pride pa ob 11:50 ponoči.

Novo železniško postajališče. — S 1. majem se otvori novo železniško postajališče Vižovlje med postajama Bivij in Devin-Sesljan.

Posebni vlaki bodo vozili binškošni pondeljek v Postojno in sicer iz Kormina, iz Trsta, z Reke in iz Ljubljane. Iz Kormina bo odhajal vlak ob 8. uri zjutraj, iz Gorice ob 8:31 in pride v Postojno ob 12:34. Iz Postojne bo odhajal ob 8:20 zvečer, v Gorico pride ob 11:31, v Kormin pa ob 11:57. Cena vožnji iz Kormina v Postojno in nazaj s prosto vstopnico v postojnsko jamo je sledeča: I. razred 17:10 K, II. 13:30 K, III. 9:40 K.

V Gorici se je v mesecu marcu zaklalo 227 govedi, 2 konja, 69 telet, 6 koštrunov, 14 jagnjet, 126 prašičev. Z dežele so pripeljali v mesto še 369 telet, 15 koštrunov, 128 jagnjet in 17 prašičev. Zraven tega je prišlo v mesto še 11.745 klg. drugega mesa.

Nesreča. — V Renčah se je obstrlela Frančiška Pregelj s patrono, katero je nosila dolgo časa v žepu, ki jo je našla pred časom na cesti. Te dni pa je začela patrono vrtati z iglo. Nakrat je patrona razpočila in odnesla ženi palec na desni roki ter jej ranila še druge prste. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Urezal se je z nožem 17-letni Franc Vodopivec iz Dornberga, ko je rezal neko drevo. Rana na roki je 7 cm dolga. Pomoč je moral iskati v bolnišnici usmiljenih bratov.

Ricmanjska afera ni še rešena. Svoj čas se je poročalo, da se bo vršila umestitev novega župnika za Ricmanje dne 23. aprila. Sedaj se je to spet preložilo.

Dr. Graziadio Luzzatto aretiran? Tukajšnji italijanski listi pišejo, da je bil aretiran na nekem avstro-ogrskem parniku, namenjenemu v Argentinijo, znani bivši goriški odvetnik Graziadio Luzzatto, ki je pred leti zaradi raznih nečednih dejanj pobegnil na otok Krf.

Neumesten ukaz ministra za nauk in bogočastje. — Minister za nauk in bogočastje grof Stürgkh je izdal na želje centralne vlade na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji odlok v zadevi Halleyevega kometa, češ, naj omenjene centralne vlade poskrbe, da bode ljudstvo v teh kronovinah na primeren način poučeno, da se nima bati konca sveta vsled prihoda omenjenega kometa. Uradno, da je ljudstvo v omenjenem kra-

ljevinah začelo že prodajati svoja posestva iz strahu pred kometom ter dobitni denar zapravljati. Poslanec Dubilič je stavil v poslanski zbornici na naučnega ministra interpelacijo, v kateri je označil tak odlok kot neumesten in žaljuoč za naše ljudstvo, ki ni vendar tako neumno, kakor menijo oni, ki so omenjeni odlok provzročili.

Konec šolskega leta na tukajšnjih srednjih šolah in na učiteljskih bode letos vsled odredbe naučnega ministerstva dne 2. julija. Prihodnje šolsko leto prične dne 9. septembra.

Uradniško konsumno društvo v Gorici vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v pondeljek dne 25. t. m. ob 8^{1/2} zvečer v dvorani hotela „All'angelo d'oro“ v ulici Vetturini.

Za poveljnika 3. vojnega zbora je imenovan fml. Schikowsky.

Stekel pes ugriznil je v Podgradu v Istri sodnika Bizaila, okrajnega zdravnika dr. Bileka in nekega delavca. Vsi trije odpeljali so se v Pasteurjev zavod na Dunaj. Steklega psa so ubili.

Mrtvega so našli Petra Lapajnet z Vojskega blizu Šebrelj v nevarnih strminah. Ponesrečeni je manjkal od doma uže od 14. marca. Vse iskanje je bilo zaman. Šele po petih tednih so ga, kakor omenjeno, našli mrtvega. Ranjki je bil najbrže vinjen zašel ponoči pot ter tako padel po skalovju v prepad.

Rihemberk. — Odbor „Vinarsko in sadjerejskega društva“ je sklenil v svoji redni seji, dne 11. aprila t. l. prirediti koncem tekočega, oziroma pričetkom novega leta 1911 vinsko razstavo za ajdovski okraj. Opozarjajo se slavna županstva, vinarske zadruga, društva in prijatelji vinarstva na ta sklep. — Odbor.

Nič novega davka na vino. — V parlamentarnih krogih so prepričani, da vlada umakne načrt zakona, ki se tiče novega obdačenja vina.

Kako veliko zanimanje je vzbudila esperantska slovnica v vseh slovenskih krogih, kaže dejstvo, da se je razprodalo tekom treh tednov do 400 izvodov. Kdor še želi slovnico, naj jo naroči prej ko slej. Da se izogne povzetnim stroškom, se priporoča poslati denar naprej (1:30 K s poštnino) na založnika L. Koser, Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Ocenen izlet v Benetke in Padovo. Poroča se nam: Izletniki, ki se o Binškoštih pridružijo izletu slovenskega glasbenega društva „Ljubljane“ v Benetke, kjer je sedaj velika mednarodna umetniška razstava, naj svojo udeležbo takoj javijo uredništvu „Slovenca“ v Ljubljani. Odhod bo iz Ljubljane v soboto, dne 14. maja, ob 9. uri 45 minut dopoldne, nato ogledovanje Reke, Trsata, Opatije. Odhod z Reke s parnikom o polnoči. Na morju bo krasen pogled na Halleyev komet. Dohod v Benetke v nedeljo, 15. maja, odhod iz Benetk v Trst binškošni pondeljek ob 1. uri popoldne, nato ogledovanje Trsta in v torek ob 4. uri 40 minut zjutraj povratek v Ljubljano. Cena za vožnjo tja in nazaj z vso preskrbo, hrano, prenočišči v hotelih, raznimi vstopnicami k beneškim znamenitostim kakor tudi vožnja z gondolami ter vožnja s parniki na Lido je samo 65 K za osebo. Ker je število izletnikov omejeno (izleta se more udeleževati le 250 oseb), se je treba oglasiti takoj! Preskrbljeno je, da v pon. zj. izletniki obiščejo lahko tudi mesto Padovo in ondi slovečo cerkev sv. Antona. Cena vožnji po morju in po železnici iz Benetk v Padovo in nazaj iz Padove, je samo okoli 2 K. Izleta se lahko udeleži vsakdo.

V varstvo kmečkih posestev. Justično ministerstvo je izdalo naredbo, po kateri je določeno, da ni potrebno, kakor je bilo dosedaj zahtevano, kmečka posestva, ki so prišla na neprosto-voljno dražbo, kot celoto dražiti in prodati. Od sedaj bo dovoljeno — v nekaterih krajih se je to že prakticiralo — dati na dražbo posamezne parcele, ali ni dopuščeno v sodnjah, kjer se s takim

nadrobni draženjem razkosajo lepa posestva, ki se lahko racionalno in dobičkanosno obdelujejo. Sodišča imajo dolžnost, da se v slučajih, ko sama ne morejo konstatirati, ali tvori kako posestvo gospodarsko enoto ali ne, informirajo pri izvedencih ali pa pri gospodarskih korporacijah.

Na ta način se na eni strani zbrani razkosavanje posestev, ki tvorijo gospodarsko enoto, a se lahko obenem pomaga kmetom, ki pridejo na dražbo. S tem, da se dražijo posamezne parcele, se ubrani včasih lahko ruina posestnik, ki je prišel radi majhnih dolgov na dražbo, ki se lahko pokrijejo s sku-pičkom nekaterih parcel, ali pa se doseže s parcelacijo večje kupne svote.

Monopol na vžigalice in davek na vžigalne aparate. V sredo so imeli načelniki klubov pri ministerskem predsedniku posvetovanje v zadevi uvedbe monopola na vžigalice. Pri ti priliki je omenil baron Bienerth, da namerava uvesti vlada obenem tudi davek na vžigalne aparate in sicer po 2 kroni na leto za vsak aparat.

Tri poskušeni samomori. V Trstu je umrla te dni Ana Buchbrüder, ki je zapustila 15 letnega sina in dve hčeri, stari ena 18 let, ena pa 21. Materina smrt je otroke tako potrla, da so sklenili vsi trije umreti. Zato je 15-letni Alojzij Buchbrüder skočil v četrtek s III. nastropja na tlak ter se hudo poškodoval. Komaj so mladiča spravili v bolnišnico, se je hotela pognati skozi okno 18-letna Irma, katero so k sreči prijeli, ko je uže bila nagnjena s polovico telesom na ulico. V tem času pa je druga sestra 21-letna Elda odpirala drugo okno. Sosedje so to čuli in planili v sobo in tako preprečili nesrečo.

Koliko nas stane uradništvo. — Minister za notranje zadeve, baron Haerdtl, je v torek v zbornici odločno naglašal potrebo, da se število uradništva znatno zniža. Pri tem je, da dokaže preobilnost uradništva, navedel sledeče zanimive številke: Leta 1908. so znašale vse uradniške plače z dijeta-mi in potnimi stroški vred 565 milijonov, penzije 80 milijonov in 41 milijonov za orožništvo, financarje in justično stražo, torej vsega skupaj 693 milijonov, danes pa, leta 1909, znaša ta vsota gotovo že 700.000.000 kron.

Četrta emisija delnic Jadranske banke v Trstu. Kakor se nam poroča, izvršujejo takorekoč vsi imejtelji delnic prvih 3 emisij svojo opcijsko pravico, tako da bode ostalo za nove subskriberte samo manjše število delnic. Opozarjamo svoje prijatelje-kapitaliste, da ne zamudijo ugodne prilike za nabavo delnic nove emisije, za katero konča subskripčni rok 30. t. m. Rentabiliteta delnic, upoštevaje dosedanjo 6 odstotno dividendo, znaša tudi pri subskripnem kurzu K 445— za nove subskribente 5 1/2 odst.; za današnje denarne prilike gotovo zelo ugodno obrestovanje. Delnice Jadranske banke bodo v najbližjem času notirane v uradnem kurzem listu tržaške borze.

„Matica Slovenske“ 173 odborova seja se je vršila dne 15. aprila. Predsednik naznanja, da je zastopal „Matico“ pri pogrebu rajnega pesnika Medveda in v spremstvu treh drugih članov pri glavni skupščini „Maticе Hrvatske“ v Zagrebu. Poroča o dopolnilnih volitvah na letošnjem občnem zboru „Maticе Slovenske“. Vsi vnovič ali na novo voljeni odborniki so voljeni na štiri leta. Pri volitvi predsedstva, blagajnika in dveh ključarjev se voli enoglasno dosedanji predsednik g. dr. Ilesič, enako blagajnik in oba ključarja. V knjižni odsek se uvrstita na občnem zboru novo izvoljena odbornika gg. Koder in pl. Bleiweis; g. Koder se pridruži še poleg tega gospodarskemu odseku. Odda se tisk „Letopisa“ in „Prevod iz svetovne književnosti“. Oddaja „Zabavne knjižnice“ se odloži na prihodnjo sejo. V deželni umetniški svet pošilja „Matica“ kot

rokopisom; prevod Zeyerjevega romana „Jan Marija Pluihar“ je izgotovoljen. Za 1909 leto se je prodalo 4255 garnitur, med dijake se jih je razposlalo po dve kroni 150. Za tekoče leto se je nabralo do zdaj 822 naročnikov, skupno število naročnikov slovenskega zemljevida pa znaša 900.

Drobfinice.

Dr. Kramar, voditelj mladočeške stranke, je v Neapolju, kjer se sedaj nahaja, resno obolel. Poslal je posl. Mastalki pismo, v katerem toži, da trpi na srčnih bolečinah, ki jih je imel tudi pred dvema leti.

Izganjanje židov iz Rusije. — Iz Podwołoczyske v Galiciji se poroča, da prihaja tja z vsakim vlakom iz Kiewa vse polno židovskih družin, ki so bile od tam izgnane. Večina izgnancev se naseljuje v Krakovem in Lvovu. Doslej je bilo izgnanih iz Kiewa nad 650 židovskih družin.

Camil Flammarion o Halleyevem kometu. Slavni francoski zvezdoslovec Flammarion je izjavil nekemu časnikarju, da je po njegovem računu izključeno vsako trčenje z našo zemljo.

„Črna roka“ v Hamburgu. Mnogo uglednih trgovcev je dobilo v Hamburgu v zadnjem času s strojem pisana grozilna pisma, v katerih se jih pozivlje naj pošljejo na gotovo mesto svote v zneskih 100.000, 200 tisoč, pol milijona in milijon mark, če ne jim je smrt gotova. Pisma so podpisana s „črno roko“. Policija poizveduje, kdo je oddal pisma na pošto.

Hrvatski ribiči proti madjarskim ribičem. V Martinščici ob hrv. Primorju se je zbralo okolu 100 hrvatskih ribičev, ki so napadli in deloma razdejali ribolovno podjetje madjarske trvdke Weis & Antal, ki je siromašno hrvatsko prebivalstvo znatno oškodilo in nekatere celo upropastilo. Došli orožniki so razkropili razjarjeno ljudstvo in dva ribiča aretirali. Med prebivalstvom vlada silno razburjenje.

Velika nesreča z zrakoplovom. Iz mesta Bitterfeld na Nemškem so se vzdignili štirje zrakoplovci z zrakoplovom v zrak. Nevihta pa je zajela zrakoplov in se z njim igrala kakor s peresom. Nakrat pa je strela tresčila v zrakoplov in vsi štirje z zrakoplovom so telebnili z višine 400 metrov na zemljo. Ko je šel minulo nedeljo nek hlapec pokladat živini krmo, je videl na bližnji črešnji viseti zrakoplov. Stopil je bližnje in zapazil na tleh štiri razmesarjene osebe.

Velika povodenj v Srbiji. Iz Belgrada poročajo: Poročila iz Kragujevca, Lepova in Kraljevca pravijo, da je bila v sredo v osrednjih pokrajinah Srbije, v takozvani Šumadiji grozna povodenj. Nad Kragujevcem se je utrgal oblak ter je poplaval velik del mesta. Prebivalstvo je iz strahu zbežalo na hribe. Glasom dosedanjih vesti je utonilo v valovih reke Leptenica deset oseb. Železniški progi Lepovo-Kragujevac in Lepovo-Jagodina sta na mnogih mestih razdejani in je promet ustavljen. Kotlina Lepovo je popolnoma poplavljen. Škode je več milijonov dinarjev. Vlada je uvedla pomožno akcijo. Kralj Peter je podaril za žrtve katastrofe 4000 dinarjev. Progo Lepovo-Jagodina popravljajo, da bo možno vzdržati promet na progi Belgrad-Niš. Iz mnogih krajev zapadne Srbije prihajajo poročila o poplavih.

Silen potres je bil, kakor poroča brzojavka iz St. José, v republiki Costa Rica. Tekom štiriindvajsetih ur se je zemlja tridesetkrat stresla. Več sto stolopij se je podrlo. Človeških žrtev ni. Škode je več milijonov kron.

Smrt pri delu. — V tovarni za vžigalice v Szegedinu je eksplodirala kotlarna. Vsa tovarna je do tal porušena. 8 mladih delavk je bilo takoj ubi-

Preganjanje Slovakov. Kraljeva kurija v Budimpešti je obsodila sivega in starega slovaškega župnika Kocoureka na 16 dni temnice in 200 kron globe radi „ščuovanja proti državi“. Na priporočilo pravosodnega ministra je cesar župniku odpustil kazen v temnici.

Gospodarske vesti.

Vipavci in Primorci, pridelujte zgodnje zelje! — Lepo, veliko in trdglavnato zelje (kapus) se pač da pridelovati le v bolj hladnem podnebnju, nikdar pa ne v gorkih, južnih krajih. Gorko podnebje, kakor ga imajo vinorodni kraji na Vipavskem in v Primorju, osebno ne ugaja zelju. V teh krajih se redkokdaj dobi res lepo zelje, vključno temu, da na poseben način pridelujejo sadike. Sadike namreč pridelujejo na mrzlih višavah Nanosa in Čavna ter jih šele okoli sv. Marjete prinesejo dol v dolino, kjer jih posade. Na ta način skušajo tamošnji kmetovalci rast zelja preložiti po možnosti iz hude poletne vročine na jesenski hladnejši čas. Vzlic temu vendar zelje ni nikdar tako, kakršno pride z Gorenjskega, s Pivke ali s Tolminskega. Gorko podnebje resnično ni primerno za pridelovanje dobrega zelja, zlasti ne takega, ki se rabi za kisanje, vendar je pa zelo primerno za pridelovanje prav zgodnjega zelja, ki je porabno za razne prikuhe in ima vsled svoje velike zgodnosti prav dobro ceno. Preden povem, kako se prideluje v gorkih pokrajinah zgodnje zelje, naj omenim tole: Dokler je bila na Slapu v Vipavski dolini kranjska deželna vinarska in sadjarska šola, se je na vrtu: te šole pridelovalo zgodnje zelje, ki je naredilo že v Binkoštih trde glave in se je prav drago prodajalo. To, kar je bilo mogoče doseči na tem sicer zavetnem vrtu, je mogoče doseči na vsakem drugem zavetnem zemljišču v Vipavski dolini in v gorkih pokrajinah Primorske.

Glede pridelovanja zgodnjega zelja v teh pokrajinah omenjam naslednje. Predvsem se morajo izbrati najzgodnejše vrste zelja, kakor so n. pr. 1. najzgodnejše zelje sv. Ivana, tudi šentivansko zelje ali „zanét“ imenovano; 2. zgodnje erfurtsko zelje; 3. šiloglavnato fidelsko ali kapucinsko zelje; 4. zgodnje jorško zelje, tudi „nonpareil“ imenovano i. t. d.

Neobhodno potrebno za pridelovanje zgodnjega zelja je, da rabimo prezimljene sadike. Prezimljene sadike se dobivajo iz semena, ki se je jeseni posejalo in so se sajence čez zimo ohranile. Prezimljene sadike se spomladi prav zgodaj posade v zavetne ter prekosolnčne zelnike. Seme se seje nekako proti koncu meseca septembra na kako dobro obdelano gredico na vrtu. Kadar izrasejo iz semena toliko velike rastline, da naredijo poleg obeh ključnih listov še dva velika lista, se presade na kako drugo dobro pripravljeno zavetno in prekosolnčno gredico. Za presajanje se rastline kar izpulijo, se posade po 3 cm narazen in se takoj zalijejo. Presajene rastline se v rasti ne smejo pospeševati, zato jim ni treba preveč zalivati in ob času dežja se pokrijejo z deskami, da prevelika mokrota ne pospešuje prebuje rasti. Tik pred zimo se okoli obsajenih gred naredi stene iz desak, ali pa se zabijejo okoli gredice količi in med nje se nabaše turščična ali sirkova slama prav na tesno, se z vrkami skupaj zveže in na tak način se naredi namesto lesenih sten slamnate. Pozimi, ob pravem hudem mrazu se greda pokriva s slamo, in sicer najbolje z odejo, spleteno iz turščične ali sirkove slame. Ob količkaj gorkem vremenu greda ne sme biti pokrita. Rastlinam se pozimi prav malo ali nič zaliva.

Precej, ko nastopi spomladansko vreme, t. j. v pričetku meseca marca, se sadike, prezimljene na popisan način, posade na zelnik, ki bodi prav dobro pripravljen. Takaj se presajeno

zelje tako nadalje obdeluje, kakor navadno zelje. R. Dolenc. „Kmetovalec“.

Ko se klet razgreva, naj se veha pri polnih sodih ne zabija. — Sedaj se bodo začele kleti razgrevati in ž njimi se bo začelo razgrevati tudi vino, ki se nahaja v njih. Gorko vino pa se razširi in zato potrebuje več prostora. Tekočine pa se ne dajo stiskati.

Zato moramo biti previdni, da nam razgreto vino soda ne raznese. Zato mu ne smemo v tem času vehe tako trdo pritrditi, kakor delamo to v drugih časih, marveč se mora ž njo samo na rahlo zataktniti vehino luknjo.

V slučaju, da se vino razširi, vzdigne veho in gre skozi luknjo ven, soda pa ne pokvari.

S sliko! Novost! S sliko!

Ravnokar je izšel

Zelo aktualno! **3. snopič „VEČ LUČI“** Zelo aktualno!

Halleyev komet

ali

Ne bo nas še konec 19. maja 1910!

Cena 30 v, s poštnino 40 v.

Dobiva se v vseh knjigarnah in trafikah kakor tudi v založni tiskarni Iv. Pr. — — Lampreta v Kranju. — —

Še nekaj tisoč

visokodebelnatih jablan in češenj najboljših vrste, ter bilf Montiecle in Riparie odda takoj po ugodni ceni

Vinarsko in sadjarsko društvo v RIHEMBERKU.

„Kmetstvo delavska gospodarska zadruga“ v Dobravljah na Goriškem

ima v kletih zadružnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brijah, Šmarjah in drugih vasi veliko množino izbornega vipavskega vina. Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobi se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah. Odbor.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Naznanilo.

Sl. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril novo krojaško delavnico na Kornu št. 6, ter izvršujem vsa naročila točno in solidno po najnovejši modi.

Se sl. občinstvu v mestu in na deželi najtopeje priporočam.

Spoštovanjem

FRAN SIMČIČ, krojač.

Lahko zasluži vsakdo

4 do 10 K na dan

s prodajo za vsakega neobhodno potrebnega izdelka. Pošljite vaš naslov in 75 vin. v znamkah in vdobili bode te vzorce in navodilo.
Hammesstrasse. — samo pismeno.

Ne kupujte cerkvene oprave

dokler se niste prepričali o kakovosti mašnih plaščev, pluvijalov, dalmatik, zastav, bander, nebes (Baldakinov), kovinskih izdelkov in cerkvenega perila pri prvi slowanški tovarni cerkvene oprave in zastav

Jožef Neškudla, Olomuc.

Pošiljatve na izbero, stroškovni proračuni in ceniki brezplačno. Cene so radi cenih delavnih moči na deželi in radi velike prodaje za 25% nižje, kakor druga konkurenčna podjetja.

Posebne delavnice za cerkveno opravo, zavezenje in za cerkvena umetna dela.

Nimam v založbi tržnega blaga, kakoršno druge tvrdeke na vabljiv način ponujajo.

Kdor išče, najde v Herderjevem leksikonu
(8 zvezkov, 120 K)
zanesljivo in priročno pojasnila o vsem, kar se pripeti v naravi in v duševnem življenju. — Dobi se na mesečne obroke po 4 K pri zalogi
B. HERDER, Dunaj
I. Wollzeile 33.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v GORICI
ulica della Croce šte. 6.

Zagrebski
Franck z
kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznani najboljši pridelek za kavo!

Rojaki!
podpirajte
slovensko šolstvo!

Svoji k svojim!

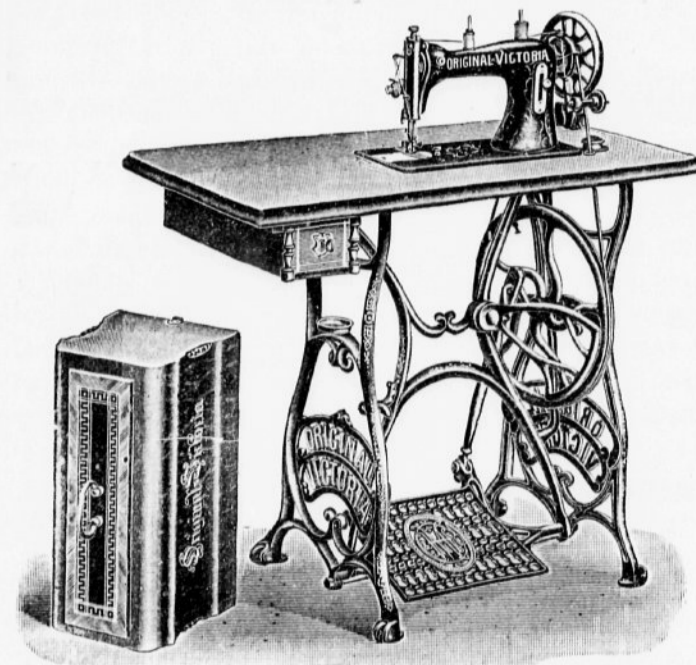
Podpisani slovenski brivec v Goricu Gospodska ulica št. 1 se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 6 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Izšel je novi slovenski cenik gramofonov in plošč, dvokoles, šivalnih strojev itd. s čudovito nizkimi cenami pri
BATJEL-u
GORICA Stolna ulica 3-4.
Tam je velika zaloga vsakovrstnih gramofonov od 15 K do 1000 K ter različnih dvokoles, šivalnih strojev. — Zastopnik kmetijskih strojev, orkestrionov itd. mehanična delavnica. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Ceniki franko.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letih uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za tonaco rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpriljubnejši za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarnen.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pa tvrdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

